

Aan:
mevrouw M. Kramer-Hammenga

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 17 oktober 2023

Ons kenmerk 42/5.4/2023001266

Behandeld door thema Water, Bodem & Milieu

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde
over PFAS in Drenthe

Geachte mevrouw Kramer,

In uw brief van 22 september 2023 stelde u een aantal vragen over PFAS in
Drenthe. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Heeft Gedeputeerde Staten inzicht in hoeverre PFAS vervuiling een probleem
vormt
binnen de provincie Drenthe?

Antwoord 1

Ja.

PFAS is een verzamelnaam voor een groep van circa 5.000 stoffen. Wij hebben door het uitvoeren van onderzoek in grond en grondwater inzicht gekregen in de aanwezigheid van de meest gebruikte PFAS-verbindingen in bodem en grondwater in Drenthe.

De resultaten uit de uitgevoerde onderzoeken laten het beeld zien dat PFAS in de grond en het grondwater in het algemeen aanwezig is in gehalten onder de achtergrondwaarden (grond) en signaleringswaarden (grondwater). Plaatselijk is er soms sprake van overschrijding van deze waarden, zoals bij brandweeroefenplaatsen waar PFAS-houdende brandblusmiddelen zijn gebruikt.

Vraag 2

Wordt er in Drenthe gemeten of er PFAS vervuiling in het drinkwater aanwezig is, zo ja, wat zijn deze waarden?

Antwoord 2

De kwaliteit van het drinkwater is een verantwoordelijkheid van de drinkwaterbedrijven. Zij voeren metingen uit om de kwaliteit te controleren. In het Drentse drinkwater wordt naar informatie van de WMD geen PFAS aangetoond of in een concentratie net boven de aantoonbaarheidsgrens. De concentraties liggen beneden de drinkwaternorm (DWR).

Deze informatie wordt bevestigd door de resultaten van een landelijk onderzoek van het RIVM uit 2022. Voor dit landelijke onderzoek waren meetgegevens beschikbaar tussen 2015 en februari 2021. In bijlage 1 is tabel 4 uit het RIVM-onderzoek met het percentage overschrijding van de DWR weergegeven.

Hieruit blijkt dat het Nederlandse drinkwater voldoet aan de normen voor PFAS in de nieuwe Europese Drinkwaterrichtlijn (DWR). De hoogste concentraties PFAS-stoffen in drinkwater worden in West-Nederland aangetroffen, waar drinkwater vooral van rivierwater wordt gemaakt.

Het RIVM-onderzoeksrapport is te downloaden via link:

<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2022-0149.pdf>

Vraag 3

Wordt er in Drenthe gemeten of er sprake is van PFAS accumulatie in het afvalwater?

Wordt dit gemeten bij rioolwaterzuiveringen? Zo ja, wat zijn de waarden?

Antwoord 3

In de vigerende omgevingsvergunningen van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) zijn geen normen opgenomen voor PFAS. PFAS vormt als gevolg daarvan geen onderdeel van de controlemetingen op basis van de vergunning.

Vraag 4

Is er zicht op wie de grootste vervuilers zijn op het vlak van PFAS in Drenthe? Zo ja, wie zijn dit?

Antwoord 4

Voor de inrichtingen waarvoor wij bevoegd gezag zijn, zijn wij nagegaan of er sprake is van gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), waaronder PFAS, in de productieprocessen en als gevolg mogelijke emissies naar bodem, water en lucht aan de orde kunnen zijn. Uit deze inventarisatie zijn geen situaties naar voren gekomen waarbij sprake is van lozingen/emissies met PFAS. Dit betekent dat bij ons geen bedrijven bekend zijn die PFAS mogen lozen/emitteren en waarvoor wij bevoegd gezag zijn.

Daarbij moet worden opgemerkt dat de afvalverwerkende bedrijven buiten dit onderzoek zijn gebleven. Voor deze bedrijven worden in een landelijk traject afspraken gemaakt om te komen tot inzicht in mogelijke lozingen en emissies.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage RIVM-onderzoek PFAS in Nederlands drinkwater (2021) - tabel 4
wa.coll.

Bijlage 1

RIVM-onderzoek PFAS in Nederlands drinkwater (2021) - tabel 4

Tabel 4 Percentage monsters drinkwater gemaakt van oppervlaktewater en grondwater (periode 2015 tot februari 2021) dat de parameterwaarden in de DWR overschrijdt (100 ng/L voor de som van 20 PFAS en 500 ng/L voor de som van alle PFAS). Metingen onder de kwantificatielimiet (LOQ) zijn op 0 gesteld (LB scenario). Concentraties van individuele PFAS zijn opgeteld waarbij geen rekening wordt gehouden met verschillen in potentie (RPF). Zie Bijlage 4 voor MB en UB scenario's.

DWR parameter waarde PFAS	Drinkwater geproduceerd uit oppervlaktewater (N = 454)		Drinkwater geproduceerd uit grondwater (N = 273)	
	% over-schrijdingen	Gemiddelde concentratie (ng/L) (min - max)	% over-schrijdingen	Gemiddelde concentratie (ng/L) (min - max)
PFAS-20 (100 ng/L)*	0,0%	18 (0 - 64)	0,0%	1,2 (0 - 25)
PFAS totaal (500 ng/L)**	0,0%	21 (0 - 70)	0,0%	1,2 (0 - 25)

DWR: Drinkwaterrichtlijn

* Evaluatie is op basis van 15 gemeten en 10 aangetroffen PFAS. In de monsters drinkwater zijn 5 van de DWR PFAS-20 niet gemeten (PFPeS, PFNS, PFUnDS, PFDoDS en PFTrDS).

** Evaluatie op basis van 17 gemeten en 11 aangetroffen PFAS

Aan:
de voorzitter van Provinciale Staten van Drenthe
mevrouw J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen

22 September 2023,

Onderwerp: schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over PFAS in Drenthe

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van de website van Le Monde “Forever pollution’: Explore the map of Europe’s PFAS contamination”, waarin ook 44 metingen in Drenthe zijn opgenomen, hebben wij als fractie een aantal vragen.

(URL:https://www.lemonde.fr/en/les-decodeurs/article/2023/02/23/forever-pollution-explore-the-map-of-europe-s-pfas-contamination_6016905_8.html)

1. Heeft Gedeputeerde Staten inzicht in hoeverre PFAS vervuiling een probleem vormt binnen de provincie Drenthe?
2. Wordt er in Drenthe gemeten of er PFAS vervuiling in het drinkwater aanwezig is, zo ja, wat zijn deze waarden?
3. Wordt er in Drenthe gemeten of er sprake is van PFAS accumulatie in het afvalwater? Wordt dit gemeten bij rioolwaterzuiveringen? Zo ja, wat zijn de waarden?
4. Is er zicht op wie de grootste vervuilers zijn op het vlak van PFAS in Drenthe? Zo ja, wie zijn dit?

Namens de fractie van Volt

Marloes Kramer-Hammenga